

HRF får en ny förbundsordförande vid årsskiftet

20 december 2023

Foto: HRF

Vid det kommande årsskiftet står en förändring i ledningen för Hörselskadades Riksförbund (HRF) för dörren. Ulf Olsson kommer att inta rollen som ny förbundsordförande och ersätta den avgående Mattias Lundekvam, som i stället tar över som generalsekreterare från och med den 1 januari.

Mattias Lundekvam har innehaft posten som HRF:s förbundsordförande sedan 2016. Hans tidiga avträde från rollen motiveras av hans övertagande av positionen som organisationens generalsekreterare. Han efterträder Hanna Sejlitz, som tidigare under hösten lämnade sin tjänst.

”Det har varit en fantastisk förmån att få leda HRF som förbundsordförande. Men nu ser jag fram emot att fortsätta driva hörselskadades frågor i en annan roll,” kommenterar Mattias på HRF:s hemsida i samband med överlämnandet av posten.

Ulf Olsson, för närvarande vice förbundsordförande för HRF tillsammans med Eva Blomquist, kommer att ta över som förbundsordförande. Han poängterar att hans ledarskap kommer att vara en del av ett kollektivt arbete:

”Jag och Eva kommer att leda HRF tillsammans – i nära samarbete med övriga förbundsstyrelsen och vår nya generalsekreterare, Mattias Lundekvam. Det är verkligen ett lagarbete,” betonar han.

Fram till nästa kongress år 2025 är det primära fokuset att stärka och utveckla HRF:s position som en röst för hörselskadade i samhället. Ulf understryker vikten av ett starkt HRF för att värna om de 1,5 miljoner hörselskadades rättigheter i landet och säger:

”HRF gör skillnad varje dag – men vi behöver göra ännu mer.”

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Dövklubbar kan få nytt liv genom avatarer

20 december 2023

Foto: Adobe stock

Stängda dövklubbar på grund av ekonomiska utmaningar och den tekniska revolutionen inom dövsamhället börjar bli vanligt idag men en oväntad räddning kan vara på väg genom det växande teknologiska fenomenet Metaverse.

En dövklubb på Valencia Street i San Francisco, USA, har varit livlig i många år men har nu ersatts till en mexikansk restaurang. Precis som många andra stora dövklubbar stängdes den när nya teknologier förbättrade kommunikationen inom dövsamhället och ekonomiska påfrestningar uppstod. En del av nedgången i deras fysiska närvaro kan nu möjligen vändas genom Metaverse en virtuell plattform.

Aktivisten och konstnären Melissa Malzkuhn har initierat det första dövklubbsprojekt, Metaverse. Projektet utspelar sig i en virtuell version av den gamla dövklubben på Valencia Street. Den virtuella byggnaden erbjuder flera stora rum där användare i framtiden kan interagera med andra verkliga individer genom avatarer och även få tillgång till information till exempelvis om dövkultur.

Melissa ser plattformen som ett fantastiskt sätt att återuppliva det förflutna och skapa en digital memoar av tidigare erfarenheter. Hon hoppas att hennes virtuella dövklubb bara är en början och ser fram emot framtida utvecklingar och förbättringar. David Simmons, appdesigner och ASL-lärare, är också optimistisk till projektet och ser det som en plats för dövklubbsentusiaster att träffas och interagera.

Trots den positiva potentialen står plattformen inför utmaningar. Kostnaden för VR-headset och otydlighet i teckenspråk i den virtuella världen är några av dem. Dessutom ifrågasätter vissa personer om plattformen verkligen kan ersätta de fysiska dövklubbarna.

Även om det fortfarande är i ett tidigt skede och utmaningarna är många, visar detta projekt hur den kan erbjuda en modern plattform för att återskapa och bevara gemenskapen för döva och hörselskadade personer.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Ursbergsteckenapp i Tyskland möter motstånd från döva experter

20 december 2023

Foto: Privat

Publiceringen av en teckenapp har mött stark kritik inom det tyska dövsamhället. Anledningen till detta var lanseringen av "Ursberger Gebärden-App" (Ursbergsteckenappen) av Dominikus-Ringeisen-Werk, en kyrklig stiftelse från Ursberg i Bayern. Blogginlägget från den 26 november 2023 rapporterar att frivilliga spelade in handrörelser på video i över två år, baserat på "Teckenboken" för "Ursberger Gebärden" från stödcentret.

Appen skapades på begäran av många föräldrar till våra elever med kommunikationsproblem", sa rektorn för Franz von Sales School, där appen utvecklades, i den ursprungliga publiceringen. Skolan hänvisar till att "Ursbergstecknen" är särskilt lätta att lära sig som ett plus. Den är avsedd att användas inom "speciella områden för mental utveckling". Barn med hörseluppfattning och bearbetningsstörningar undervisas också på stödcentret. Barnen inkluderar även "icke-talande" autistiska barn.

När appen tillkännagavs den 29 november på Instagram kom omedelbar kritik från döva personer. Susanne Kermer, en döv artist och döv handledare samt mamma

till ett barn med tidig barndomsautism, blev förvånad. "Varför inte använda tyskt teckenspråk?" Hon berättar om hur hon använder det med sin autistiska son utan problem. "Om tyskt teckenspråk undervisas och lärs ut, kan personer med särskilda behov också ansluta till döva människor, eftersom språket förstås av alla." Ines Eckerle, som också är döv, håller med och nämner ett dövt autistiskt barn i Ursberg som också har döva föräldrar. Barnet skulle använda Ursbergstecken i skolan men tyskt teckenspråk hemma.

Föreningen för teckenspråklärare publicerade ett öppet brev den 2 december. I brevet protesterar föreningen mot publiceringen av Ursbergsteckenappen. "Föreningen tvivlar starkt på att lärarna som arbetade med utvecklingen av denna app har kunskaper i teckenspråk." Dessutom, enligt föreningen, var inga döva lärare involverade under projektet. "För oss döva innebär användningen av teckenspråk som stödjer eller följer talat språk alltid en anpassning till hörande människor, vilket alltid har skett och som vi drabbas mycket av." I princip välkomnar föreningen när hörande människor kan teckna, men samarbete med dövsamhället är avgörande.

Franz von Sales School svarade med en omfattande och transparent FAQ, som till stor del tog upp kritikpunkterna. För det första klargör den att termen "Ursbergsteckenspråk" är felaktig och att tyskt teckenspråk faktiskt används på Franz von Sales School. Ursbergstecken är en form av förstärkt och alternativ kommunikation. Appen utvecklades på begäran av föräldrar och medföljande personer till eleverna i skolan. Tyskt teckenspråk används också i den mån det är möjligt. Cirka 30% av de över 3 000 tecknen i Ursbergsteckenappen är redan tyskt teckenspråk-tecken. Mer är på väg, säger skolan.

Övergripande sett är det inte klart om dövexpertis var involverad i projektet. I Dominikus-Ringeisen-Werks blogginlägg nämns tre lärare från skolan som "teckenspråkstolkare" som dessutom är aktörer i videorna. FAQ återkopplar inte heller kritiken angående bristen på involvering av dövexpertis.

Wille Felix Zante, Taubenschlag

Översatt av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tre svenskar med i DCL U-21

20 december 2023

Foto: DCL

Den 14-16 december hölls den 6:e Europeiska döva mästerskapsligan, DCL, i futsal för U-21 i Charleroi, Belgien. Tre svenskar deltog i varsitt lag: Gor Sargisyan i CDPS Guadalajara (Spanien), Elias Rangsjö i CDS Huelva (Spanien) och Amadeus Lantz i ASD PSP FR Napoli (Italien).

Totalt deltog åtta lag som delades upp i två grupper under gruppspelen. De åtta lagen kom från Spanien (två lag), Tyskland (2 lag), Italien (2 lag), Storbritannien och Frankrike.

Elias lag vann alla sina matcher i gruppspelen, medan Amadeus lag vann två matcher och spelade oavgjort i en. Gors lag förlorade alla sina matcher.

Gors lag spelade sedan om 5-8:e plats och spelade 4-4 mot ett tyskt lag. Därefter mötte de ett annat tyskt lag och förlorade med 0-6. Gors lag, Guadalajara, hamnade på 6:e plats.

I semifinalen vann Elias lag med 5-2 mot det franska laget, och Amadeus lag vann sin match mot det ena italienska laget med 8-1.

Den stora finalen stod mellan Amadeus lag och Elias lag. I första halvlek låg Amadeus lag under med 2-4. Vid andra halvleks slut gjorde Amadeus lag fyra ytterligare mål medan Elias lag inte lyckades göra fler mål. Slutresultatet blev 6-4 till Amadeus lag, Napoli. Det franska laget, ESS Vitry, hamnade på tredje plats.

Både Elias och Amadeus gjorde två mål var. Dessutom tilldelades Amadeus utmärkelsen "Best player".

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Irans dövas idrottsförbunds ordförande fick sparken pga hijab-regler

20 december 2023

Foto: Adobe stock

Mehran Tishegaran, ordförande i Irans dövas idrottsförbund, har avskedats efter att en kvinnlig idrottare från Kazakstan inte bar kläder som följde den Islamiska republikens strikta klädkod under en tävling där manliga funktionärer och domare var närvarande.

Radio Fardas video från Asian Deaf Athletics visade den kazakiska kvinnliga idrottaren hoppa häck i shorts, ärmlös tröja och utan hijab medan hennes iranska motståndare sprang med den obligatoriska islamiska hijaben. I videon kunde man även se manliga funktionärer och domare vid tävlingsarenan.

Kontroversen förstärktes av kommentarer från Mehran angående blandningen av kön under evenemanget. Han sa då att han bör hängas om några män var närvarande under kvinnliga tävlingar. Han betonade därför att män och kvinnor ej har blandats i tävlingen. Han sa också att säkerhetsvakterna hade samlat alla kameror och mobil när kvinnor skulle tävla.

Som resultat på uppståndelsen som skapades av händelsen avlägsnade Irans idrottsminister Kiumars Hashemi honom från sin roll vid förbundet och utnämnde Alireza Khosravi till tillförordnad chef.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döva finaldeltagare i Amazing Race

20 december 2023

Foto: Adobe stock

Spänning och framgång präglade de senaste veckornas Amazing Race i både Australien och USA, där en teckenspråkig deltagare medverkade i varje land.

I USA kämpade den döve Rob McArthur och sonen Corey sig hela vägen till finalen. Först vann Rob och Corey en Express-tävling för att hoppa över en vägspärr. Trots att fördelen inte var så betydande som förväntat, avslutade de tävlingen på en respektabel tredje plats.

I den australienska tävlingen deltog Emma Watkins, som utbildar sig till tolk, och hennes syster Hayley. Finalen blev spännande när ett annat par nådde mållinjen först men valde att dela prissumman med de andra två paren i finalen. Samtliga tre par valde att donera sina vinster till välgörenhet, och Emma och Hayley valde Leonie Jackson Memorial Fund. Fondens syfte är att stödja tvåspråkig utbildning för döva barn, med fokus på utbildning i Auslan och engelska. Deras mål är att säkerställa att varje dövt barn i Australien har tillgång till kvalitativ tvåspråkig utbildning.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

Hemska våld mot dövblinda i Haiti

20 december 2023

Foto:WFDB

Sedan början av 2023 har våldet i Haiti dramatiskt ökat. Det inkluderar kränkningar av mänskliga rättigheter av kriminella grupper mot civila,

såsom mord, kidnappningar, tortyr och våldtäkter. Speciellt utsatta grupper, som personer med funktionsnedsättningar, påverkas specifikt och drabbas hårdast.

Amnesty International, Human Rights Watch och FN:s kontor för mänskliga rättigheter har publicerat flera rapporter och offentliga uttalanden som kräver ett omdelbart slut på dessa kränkningar av mänskliga rättigheter.

World Federation of the Deafblind (WFDB) fick förskräckliga nyheter med fasa och förfäran fredagen den 10 november från deras medlem i Haiti, Union of Haitian Deafblind (UHDB). Tjugofem medlemmar i deras organisation har kidnappats. Kvinnor med dövblindhet har blivit sexuellt överfallna, torterade och misshandlade av dessa beväpnade gäng. Många andra har tvingats fly sina hem och söka skydd på andra ställen, såsom i kyrkor.

Dövblinda personer, precis som andra personer med funktionsnedsättningar, upplever svält och lever under omänskliga förhållanden.

WFDB fördömer starkt allt våld mot civila, personer med funktionsnedsättningar och alla sårbara personer. Därför har WFDB utfärdat ett uttalande som fördömer detta våld. Det uppmanar den internationella gemenskapen att visa solidaritet och samarbete för att stoppa denna situation. Utöver att stödja offren måste särskild uppmärksamhet ägnas åt utsatta grupper, som till exempelvis dövblinda.

Dennis Hoogeveen, Dnieuws

Översatt av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

”Deaf World Sign”-grundaren

Tomas Mundok har avlidit

20 december 2023

Foto: Facebook/Deaf World Sign

Tomáš Mundok, 41 år från Tjeckien, har besökt över 139 länder runt om i världen. Han avled den 11 december 2023 till följd av cancer. Inom det globala dövsamhället var han känd för att ha initierat utvecklingen av sitt teckenspråkssystem som kallades "Deaf World Sign".

År 2017 släppte Tomáš kort med tecken för 230 olika länder från deras nationella teckenspråk. År 2020 jobbade Tomáš som volontär i afrikanska länder som Gambia, Togo och Benin för att hjälpa deras skolor för döva.

Tomáš gav dem bland annat kläder, skolmaterial och mat. Sedan 2022 publicerade han också en illustrerad bok med 280 landstecken från nationella teckenspråk. Boken innehåller QR-koder som låter användare få tillgång till videor på teckenspråk. Dessutom skapade han ett memory-spel med 80 kort som innehåller europeiska länders namn och deras flaggor.

Tomáš bidrag till utvecklingen och spridningen av kommunikation bland döva är betydande, då många döva individer inte var medvetna om existensen av deras specifika teckenspråk.

Roman Polasek, Språvy SPJ

Översatt av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Danska dövas ungdomsförbund

kommer att läggas ner vid årsskiftet

20 december 2023

Foto: DDU

Efter nästan tre årtionden av engagemang och stöd till döva barn och unga med läger, kurser och workshops står Danske Døves Ungdomsforbund (DDU) inför nedläggning den 31 december 2023.

En avslutning som skakar grunden för det självständiga ungdomsförbundet för döva. Avslutningen beror på ekonomiska utmaningar och en krympande medlemsbas. För att få bidrag från Dansk Ungdomsråd (DUF) krävs att man ska ha minst 150 medlemmar och detta krav kunde inte DDU uppfylla.

Vårt medlemsantal har minskat under årens lopp. Den definitiva knäckande punkten kom när en stor grupp unga döva från 1992 passerade 31 år och därmed inte längre kunde förbli medlemmar, säger Emilo Christensen, DDU:s ordförande, till Døvefilms journalist, Mette Bertelsen.

Emilio berättar också att det blev omöjligt för dem att locka nya medlemmar. Förbundet har alltid balanserat på en tunn linje och rekryteringen av nya styrelsemedlemmar har varit en stor utmaning. För närvarande består styrelsen endast av tre personer.

Det finns flera orsaker till den minskade medlemsbasen som till exempelvis att DDU kanske inte har varit tillräckligt synliga, minskat intresse för teckenspråk och att föräldrar till döva barn inte längre introduceras till DDU. Organisationer som Hörselförbundet och Decibel erbjuder evenemang för unga med hörselnedsättningar där teckenspråk inte prioriteras högt.

För att säkerställa att barn och unga fortfarande har tillgång till stöd och aktiviteter, kommer en ny kommitté bestående av tre unga individer, i samarbete med Danske Døves Landsförbund (DDL), att undersöka möjligheterna att arrangera läger, kurser och workshops för döva barn och unga i framtiden.

Imorgon, den 16 december, håller förbundet sin extra generalförsamling för medlemmarna där DDU:s arbetsgrupp kommer att presentera de framtida

möjligheterna. Den extra generalförsamlingen avslutas med evenemanget "Gravöl för DDU". Där samlas nuvarande och tidigare medlemmar för att minnas de många positiva erfarenheterna de haft med DDU sedan dess start 1994.

Mette Bertelsen, Døvefilm

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Moa ska försvara sin doktorsavhandling i lingvistik

20 december 2023

Foto: Moa Gärdenfors

Moa Gärdenfors är doktorand i lingvistik med inriktning mot dövas och hörselskadades flerspråkighet. Den 12 januari 2024 ska hon försvara sin doktorsavhandling i lingvistik vid Stockholms universitet. Hennes opponent blir Naomi Caselli från Boston University, USA.

Titeln på avhandlingen som Moa har gjort heter "Writing in deaf and hard-of-hearing children. A bimodal bilingual perspective on their written products and writing processes." Översatt till svenska betyder det "Skrivande hos döva och hörselskadade barn. En bimodal tvåspråkig synvinkel på deras skriftliga produkter och skrivprocesser".

Avhandlingen handlar om att undersöka skriftliga produkter och skrivprocesser hos döva och hörselskadade barn med hjälp av realtidsregistrering av skrivbeteende. Den inkluderar 58 barn i åldrarna 8-18 med olika hörsel- och språkbakgrunder, indelade i fyra grupper. Resultaten visar att barnen med hörselhjälpmedel visar få skillnader jämfört med de barn som är CODA och hörande.

Döva och hörselskadade barn producerar kortare texter med färre grammatiska ord, troligtvis på grund av begränsad språkstimulans. Döva barn utan hjälpmedel

skriver kortare texter och gör andra stavfel jämfört med hörande barn, möjligen på grund av visuella strategier och överföringar från svenskt teckenspråk. Ett exempel är att de skriver RÄTT när de egentligen menar RÄDD. Anledningen till det är att tecknet för RÄDD tecknas med T-handformen.

Trots utmaningar uppvisar den döva gruppen avancerade färdigheter i svenskt teckenspråk men har svårigheter att använda dem fullt ut i skrivandet. Barn med hjälpmedel visar liknande planeringsförmågor som hörande men har långsammare skrivflöde, fler avbrott och kontroller, troligtvis relaterat till fonologiska utmaningar och längre tid för ordval på grund av hörselnedsättning.

Ålder och kön påverkar skrivresultaten, med små fördröjningar för barn med hjälpmedel jämfört med hörande. Ålder vid språkinläring har ingen betydande påverkan, tack vare tidig intervention i det svenska samhället. Hörselbakgrund påverkar den kognitiva belastningen vid skrivande, med större ansträngning för döva och hörselskadade barn med hjälpmedel att tolka språk och uttrycka det i skrift.

Teckenspråk visar positiva effekter på skriftspråket, där teckenspråkiga barn producerar mer deskriptiva texter. Dock tycks teckenspråk inte hindra skrivutvecklingen, utan det kan vara fördelaktigt som ett kompletterande stöd för barn med hörselnedsättning.

Disputationen den 12 januari i Stockholms universitet är öppen för alla.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com